

Průběžná zpráva o plnění dlouhodobé koncepce rozvoje Institutu umění – Divadelního ústavu za rok 2024

1. Shrnutí činnosti VO v roce 2024

1.1 Celkový souhrn

V r. 2024 byla zahájena realizace pětiletého plánu výzkumu na základě schválené Koncepce rozvoje výzkumné organizace Institut umění – Divadelní ústav (IDU) na léta 2024–2028, která byla ze strany RMKPV hodnocena jako velmi dobrá. Toto hodnocení potvrzují úspěchy v oblasti výzkumu, kterých instituce v r. 2024 dosáhla. Nejvýraznější jsou:

- V hodnocení mimořádných výzkumných výsledků podle Metodiky 17+ ohodnotil odborný panel *Českou divadelní encyklopedii* **známkou 1**, což potvrzuje mimořádný význam pilotního vědeckého projektu IDU pro poznání a šíření výsledků výzkumu. Jedná se o výsledek spolupráce celého výzkumného týmu oblasti *1. Teatrologie* a širokého okruhu externích spolupracovníků. Jde o významný, dlouhodobě budovaný výsledek **aplikovaného výzkumu** založený na precizním základním analytickém archivním výzkumu, který zahrnuje i mezinárodní spolupráci.
- Odborná kniha *Correspondenz Stiepanek. Kancelář Stavovského divadla 1800–1850 / Der Kanzlei des Ständisches Theaters 1800–1850* byla hodnocena známkou 2, což je rovněž vynikající úspěch.
- Předsednictvo GA ČR ohodnotilo projekt *Podvod Allamody – pražská divadelní událost roku 1660 a její evropský kontext* (19-04939S) stupněm **“vynikající”**. Hlavním výsledkem projektu realizovaného mezinárodním týmem je obsáhlá dvoujazyčná česko-německá kniha editorů Aleny Jakubcové a Miroslava Lukáše, která titulní událost zkoumá v širokém kontextu dobových historických, společenských, uměleckých i politických reálií.
- Kniha *Jana Patočková. Svět na divadle ukázat, a celý* (eds. Eva Stehlíková †, Barbara Topolová, Kamila Černá) vydaná IDU v edici Eseje, kritiky, analýzy získala Cenu Divadelních novin za publikační počin v oblasti divadla.

Další významné události v organizaci:

Změna ve vedení Institutu umění (IU), v úseku IDU, který mj. garantuje vědecký výzkum v oblasti *2. Kulturní politika*, nahradil Evu Žákovou, jež tuto pozici zastávala od vzniku IU, od srpna 2024 na postu náměstka pro Institut umění MgA. Michal Lázňovský, Ph.D., který má bohaté zkušenosti s touto výzkumnou oblastí z akademického prostředí.

Zasedání Rady pro vědu, výzkum a ediční činnost Divadelního ústavu proběhlo 4. června, rada zasedla v inovovaném složení (na uvolněná místa byli jmenováni Mgr. Martin Bernátek Ph.D., a doc. PhDr. Ladislav Šerý).

Změna v redakci a podobě odborného recenzovaného časopisu *Divadelní revue* (DR). Od ledna 2024 vede redakci DR Mgr. Petra Ježková, Ph.D. Časopis doznal zásadní vizuální proměny, obnovena a aktualizována byla redakční rada, časopis se v rámci výzkumu performativního umění snaží o mezioborový přístup a co nejširší tematický záběr včetně okrajových oblastí. Jednotlivá čísla jsou koncipována tematicky a jejich obsah je garantován editory – specialisty na danou oblast. Časopis vychází dvakrát ročně. Zásadně inovovány byly též webové stránky <https://www.divadelnirevue.cz/> s informacemi o tematickém zaměření čísel, vypsáních výzvách, aktualitách a akcích pořádaných časopisem (přednášky, čtení, diskuse).

Nejdůležitější změnou je pak plný open-access na stránce <https://asjournals.idu.cz/>. V rámci [Krameria Knihovny DU](#) jsou dostupná i všechna starší čísla DR uplynulých 34 ročníků.

Redakce časopisu využívá tzv. **editorský model**, jednotlivá čísla jsou profilována tematicky a odpovědnost za výběr textů a autorů, odbornou kvalitu a koncepci čísla nese editor daného čísla. Redakce přináší editorovi konstruktivní oponenturu. Témata a editoři jednotlivých čísel jsou rovněž diskutováni na zasedání vědecké a ediční rady Divadelního ústavu.

V r. 2024 vyšlo [č. 1 Na kraj a dál, do hlubin a hloub](#) (ed. Petra Ježková) tematicky zaměřené na okraje, periferii, hloubku, niternost a [č. 2 Živá síla scénografie: Prostor, tělo, vjem](#) (eds. Šárka Havlíčková Kysová a Věra Velemanová) nahlížející scénografii jako prostředek metaforické reprezentace světa v historickém kontextu i v současné divadelní praxi.

Upgrade systému Kramerius. Významnou změnou v oblasti zpřístupňování fondů IDU byl upgrade prostředí pro zveřejňování digitálních a digitalizovaných knih a časopisů v Knihovně DU. Zaveden byl pokročilý systém Kramerius 7 a byly implementovány moduly ProArc (tvorba metadat digitalizovaných publikací) a AsJournals pro open-access publikace.

Symposium “Technologie”. Nejvýznamnější mezinárodní událostí bylo symposium [Technologie v divadle, scénografii a výstavním designu](#), které uspořádal tým Pražského Quadriennale. Symposia se účastnilo 80 přednášejících z 30 zemí, kteří prezentovali výsledky svého uměleckého výzkumu a praxe v oblasti technologií.

Mezinárodní konference [Střed zájmu: Umělci a kultura po covidu](#). Závěrečná konference bilaterálního výzkumného projektu mezi IDU a Arts and Culture Norway [Post Covid Adaptation Models in Culture](#), na které byly prezentovány výstupy mezinárodního výzkumného týmu, příklady dobré praxe a doporučení ze závěrečné zprávy.

Letní teatrologické sympozium Mikulov (Uplatněno jako výsledek bez podpory VaVaI, viz příloha 1, ř. 4) se uskutečnilo 26. a 27. července za účasti teatrologů z několika pracovišť v ČR, Slovenska, Polska a Velké Británie; některé z přednesených přednášek budou rozpracovány do formy odborné studie a publikovány v DR 1/2025.

Akademie IU. V rámci vzdělávacích aktivit pro pracovníky v kultuře proběhlo několik akcí. Vedle půlročního manažerského programu to byly dva cykly kurzu *Umělá inteligence*, který detailně představil několik nástrojů AI využitelných mj. při realizaci výzkumu, přípravě grantových žádostí atd.

Výsledky uplatněné bez podpory VaVaI. Kromě Letního teatrologického sympozia (viz výše) byly bez podpory VaVaI uplatněny 2 x příspěvek ve sborníku a 1 x odborná kniha B (viz Příloha 1).

1.2 Naplňování celkového cíle koncepce

a) Plnění schválené koncepce VO na léta 2024–2028 v r. 2024

Celkový cíl koncepce je naplňován v souladu se schválenou Koncepcí. Naplňovány jsou strategické dokumenty ČR a MK, prohlubována spolupráce na národní i mezinárodní úrovni a rozvíjen excelentní výzkum v obou výzkumných oblastech, jak o tom svědčí úspěchy uvedené v části 1.1. Celkový souhrn (v první řadě vysoké hodnocení výzkumných výsledků ze strany RMKPV a předsednictva GA ČR).

Prozatím se nepodařilo zásadně posílit efektivitu výzkumu získáváním dalších zdrojů, grantová žádost podaná na GA ČR nebyla podpořena (procento podpořených projektů z oblasti věd o umění je obecně velmi nízké), nicméně probíhající podpořený projekt *Spaßmacher: Laik a/nebo profesionál? Divadlo v prostředí*

české šlechty ve druhé polovině 17. století bude v letošním roce úspěšně završen a přinesl několik článků v recenzovaných časopisech a odbornou knihu (v přípravě). Pod hranicí limitu pro podporu, byť s vysokým hodnocením, zůstaly i mezinárodní projekty Migrations (Kreativní Evropa) a Canon of Theatre Technical History (Erasmus+), jichž se IDU účastnil jako partner. Obě žádosti mezinárodních týmů budou v příštím roce v revidované podobě podány znovu.

V souladu s koncepcí je v rámci výzkumu kladen důraz na rozšíření aplikovaného výzkumu. Přestože aplikační výsledky tohoto výzkumného období jsou plánovány až na roky 2026 a 2027, již nyní jsou realizovány přípravné práce nutné pro jejich dosažení: analýza dat a testování databáze pro výsledek *Databáze mobility eggenberských komediantů 1675–1691*, přípravné rešerše pro výstavu zaměřenou na vybraný segment z činnosti progresivních divadelních scén druhé poloviny 20. století (půjde o Činoherní klub a fotografie Miloně Novotného), sběr a třídění informací pro Databázi českého tanečního streetu 1989–2025.

Všechny body Vize VO uvedeny v části 2.2.2. Koncepce jsou průběžně naplňovány, navazují na předchozí období a tvoří smysluplný rámec pro realizaci dílčích a konkrétních výzkumných výsledků a celkový rozvoj instituce.

V souvislosti s částí 2.2.6. Koncepce (Strategie rozvoje lidských zdrojů) bylo realizováno několik konkrétních kroků: V rámci akreditovaných kurzů Masarykovy univerzity absolvují dva vedoucí pracovníci semestrální kurz Digitální kurátorství (správa a uchování digitálních dat) a jeden pracovník kurz Práce s daty (sběr a správa dat a jejich analýza). Všechny takto získané dovednosti budou využity při přípravě aplikovaných výstupů DKRVO. Několik pracovníků dále absolvovalo v rámci Akademie IU kurz praktické práce s umělou inteligencí, v současnosti probíhají diskuse ohledně implementace některých nástrojů do denní praxe IDU, což bude mít dopad i na realizaci výzkumu.

Dále byly splněny úkoly stanované v Plánu genderové rovnosti, a to analýza rovnosti odměňování (platové výměry vycházejí z interních předpisů a zákonných norem a nedochází k diferenciaci na základě genderu) a analýza zastoupení mužů a žen v organizaci (celkový počet zaměstnanců 69, přepočtený stav 51,20, úvazků z toho 18 mužů /13,9 úvazku/ a 51 žen /37,3 úvazku/). V r. 2024 došlo ke změně poměru v užším vedení – jednu náměstkyni nahradil náměstek (viz výše), nižší management zastává devět žen a dva muži. S tématem rovnosti souvisí i vytvoření interní *Příručky inkluzivního jazyka IDU*, která má za cíl zrovnoprávnění žen a mužů v rámci psaného i mluveného projevu, zohledňuje rozvolňování binárních genderových rolí a přináší řadu doporučení pro korektní komunikaci.

V oblasti sladování práce a osobního života jsou k dispozici dostatečné nástroje jak formální (zkrácené úvazky, možnost vzdálené práce), tak neformální (zapojování pracovníků a pracovníků na rodičovské dovolené do pracovních procesů formou dílčí práce na dohodu umožňuje udržovat sociální vazby, pracovní návyky a využití odbornosti). Překážkou může být omezená vybavenost potřebnou technikou, kdy IDU nemá dostatek prostředků na pořízení a údržbu většího množství techniky umožňující vzdálenou práci (přenosné počítače, mobilní telefony).

V souvislosti s částí 2.2.7. Koncepce (Ochrana duševního vlastnictví a nakládání s výsledky VaV) je IDU připraven implementovat do svých vnitřních směrnic nové právní předpisy a dokumenty (mj. [Doporučení Komise \(EU\) 2023/499 ze dne 1. března 2023 o kodexu dobré praxe pro řízení duševních aktiv za účelem zhodnocování znalostí v Evropském výzkumném prostoru](#) resp. nový zákon o výzkumu, vývoji, inovacích a transferu znalostí, který má nahradit zákon č. 130/2002 Sb.), a to na základě metodického doporučení OVV MK, jakmile bude k dispozici.

b) Rozdíly oproti schválené koncepci VO na léta 2024–2028 v r. 2024 a jejich odůvodnění

V souvislosti s částí 2.2.8. Koncepce (Zajištění kybernetické bezpečnosti) se IDU zaměřil jednak na fyzické posílení bezpečnosti, kdy byl pro instituci pořízen nový, technologicky pokročilý „Next Generation Firewall“, byla vydána inovována směrnice řešící digitalizaci a ochranu digitálních dat. Z finančních důvodů nemohl být realizován celkový audit ICT a kybernetické infrastruktury a rozpracovaná Strategie kybernetické bezpečnosti zatím není dokončena.

1.3 Aktivity organizace

a) Plnění schválené koncepce VO na léta 2024–2028 v r. 2024

V oblasti mezinárodní spolupráce pokračují všechny zahájené projekty a aktivity, jak byly uvedeny v Koncepci.

V hodnocení bylo pro oblast mezinárodní spolupráce uvedeno: *Zatímco v národním prostředí se ve spolupráci s jinými VO výzkumné projekty realizovat daří, v mezinárodním prostředí má VO stále prostor pro další rozvoj, byť jsou její aktivity v kolaborativních projektech ohromující a úctyhodné a mají potenciál promítnout se do výsledů VaV.* V reakci na tuto výtku je zintenzivněna snaha o větší zapojení do mezinárodních struktur a výzkumných projektů a podpora mezinárodních aktivit výzkumníků. V letošním roce byly v zahraničních časopisech publikovány tři odborné články, další dva procházejí redakční přípravou (viz Příloha 1). Dvě nově podané žádosti mezinárodních konsorcií o financování z programů Kreativní Evropa a Erasmus+, kterých se IDU účastní, nebyly podpořeny (viz výše), ale budou po přepracování podány znovu. V rámci implementace aktivit financovaných z Národního plánu obnovy bylo realizováno mezinárodní sympozium [Technologie v divadle, scénografii a výstavním designu](#) (viz výše).

Vzhledem k tomu, že příprava podobných partnerství a projektů obvykle představuje proces přesahující jeden rok, předpokládáme, že započaté aktivity se zúročí v dalších letech. IDU intenzivně podporuje networking a oborové nevládní organizace, z kterých mezinárodní výzkumné projekty často vycházejí. Z tohoto pohledu je významné, že IDU v květnu 2024 uspořádal [30. světový kongres mezinárodní asociace divadelních kritiků AITC](#) 20.–26. 5. v Brně. V reakci na velmi dobrou organizaci jsme byli osloveni k uspořádání světového kongresu [Mezinárodní organizace divadelních knihoven, muzeí, archivů a dokumentačních středisek SIBMAS](#) v Praze v r. 2028.

Dalším výstupem mezinárodní spolupráce bylo vydání sborníku *The Days After. Ethical Dilemmas of Industrial and Post-industrial Societies in 20th and 21st Century Theatre in the Light of Karel Čapek's Plays R.U.R. and The White Plague* (eds. Martina Pecková Černá a Hasan Zahirović), který navazuje na stejnojmennou mezinárodní konferenci uspořádanou v roce 2021.

V rámci Roku české hudby byla připravena výstava *Staging the Czech Aria. Scenography in Bedřich Smetana's Operas* (kur. Markéta Mansfieldová), která vychází z výzkumu scénografického fondu IDU a dalších institucí. Výstava byla připravena pro zastupitelský úřad ve Washingtonu D.C.

Dále byla rozvíjena spolupráce se zahraničními institucemi zaměřenými na výzkum německojazyčného divadla: Univerzita ve Štýrském Hradci (v rámci výzkumného projektu Miroslava Lukáše *Spaßmacher: Laik a/nebo profesionál?*, GA ČR), Don Juan Archiv Vídeň, Thalia Germanica (Miroslav Lukáš, člen poradního sboru TG, Berenika Zemanová).

Přednášky na zahraničních konferencích:

Miroslav Lukáš - *Colloquium zum theaterhistorischen Erbe von Paul S. Ulrich*. 7. a 8. června 2024, Don Juan Archiv Vídeň, příspěvek: *Tschechische Theaterzyklopädie und Paul S. Ulrich*.

Petra Ježková - *The Annual Amfiteater International Academic Symposium Connecting Avant-Gardes and Theatre: How to Revolutionise the Relationship between the Periphery and the Centre*. 9.–11. října 2024, Slovenian Theatre Institute, Amfiteater / Journal of Performing Arts Theory and Slovenian Society of Aesthetics, příspěvek: *Scrapbook of One of Them as an Original Source of Research on the Czech Theatrical Avant-Garde*.

Věra Velemanová - *Mezinárodní kolokvium o scénografii*. 24.–25. října 2024 Paříž, Sorbonna, příspěvek: *PQ – history, prehistory and contemporary*, účast na projektu LIRIS (Laboratoire International de Recherche sur les Images et la Scénographie).

Pavla Petrová - *The 13th International Conference on Cultural Policy Research*, 19.–23. srpna 2024, Varšava, University of Warsaw, Polsko, příspěvek: *Společná dynamika: Kreativní ekonomika, trh práce umělců a kulturní politika v Evropě: Česká republika*.

Spolupráce na národní úrovni je realizována v intencích části 2.6. Koncepce. V r. 2024 byla konkrétně naplňována (kromě aktivit vyjmenovaných v Konceptci):

Spolupráce na projektech:

Jihočeská univerzita České Budějovice – projekt Naturalismus v české kultuře (Petra Ježková)

Ústav pro českou literaturu AV ČR – projekt Literární kritika v českých zemích v době formování národních kánonů (1806–1858) (Petra Ježková)

AMU Praha – projekt Ladislav Smoček, dramatik a režisér (Petra Honsová)

Vysoká škola ekonomická v Praze – projekt Get Moments: Nové modely ve sdílení audiovizuálního obsahu (CZ.01.01.01/01/22_022/0001101) (Pavla Petrová)

Účast na konferencích:

Berenika Zemanová – Plzeňské mezioborové sympozium, 44. ročník. 29. 2. – 2. 3. 2024, příspěvek *Umělcové na pouti? Mezi uměním a živností: divadelní podnikání v dlouhém 19. století*.

Petra Ježková – Měšťanská veřejnost diskutuje o umění II. 17.–18. 10. 2024, Ústav pro českou literaturu a Ústav dějin umění AV ČR, příspěvek *Monuments as Part of the Strategy of Canonization of Women Writers at the Turn of the 19th and 20th Century*.

Martin Hanoušek – Letní teatrologické sympozium v Mikulově. 26.–27. 7. 2024, příspěvek: *Otevření Německého divadla (Deutsche Theater) v Pešti 1812 dramaty Augusta Kotzebua s hudbou Ludwiga van Beethovena*.

Otto Drexler – Letní teatrologické sympozium v Mikulově. 26.–27. 7. 2024, příspěvek: *Loni v Marienbadu*.

– Dějiny ve veřejném prostoru IV. Paměť pod tlakem: napětí, konflikty, katarze. 17.–18. 10. 2024, Ústí nad Labem. Název příspěvku: *Pohyby Emanuela Famíry v kulturní paměti*.

Miroslav Lukáš – Letní teatrologické sympozium v Mikulově. 26.–27. 7. 2024, příspěvek: *Divadelní ředitel a vinárník Robert Guttmann.*

Lenka Dohnalová – Konference Umění a duševní zdraví, pořadatel Glaerie Benedikta Rejta ve spolupráci s Národním ústavem duševního zdraví a 3. Lékařská fakulta UK. 18. 10. 2024, příspěvek: *Preventivní terapeutický potenciál a rizika zvuku a hudby.*

– Mezinárodní kolokvium při mezinárodním festivalu Forfest Kroměříž. 26. 6. 2024, příspěvek: *Co očekává dnešní posluchač o hudby v technologiích, koncertním životě a stylovém vývoji?*

Pedagogická spolupráce:

Věra Velemanová

- Konzultantka disertační práce (K. Kovyršina – *František Zelenka*)
- Vedení semináře *Petr Lébl, režisér a scénograf* pro studenty magisterského programu, letní semestr 2023/2024, FF UK, KDV
- Přednáška pro doktorandy VŠMU v Bratislavě: *Libor Fára jako průkopník akční scénografie. Souvislosti akční scénografie s díly meziválečné avantgardy*, 8. 11. 2024.

Celý výzkumný tým oblasti 1. Teatrologie se aktivně účastní aktivit pořádaných [Teatrologickou společností](#) (TS), čtyři pracovníci IDU jsou aktivní ve výboru TS (Otto Drexler, Tomáš Kubart, Klára Škrobánková, Berenika Zemanová)

Uživatelé výsledků aplikovaného výzkumu

Oblast je naplňována v souladu s Koncepcí. V r. 2024 se IDU podílel na koncipování projektu Benchmarking divadel, který připravuje NIPOS. Odborníci IDU se účastnili přípravného kulatého stolu a dále se jedná o využití a vzájemné komparaci dat sbíraných oběma institucemi. Data se nepřekrývají, IDU shromažďuje data o umělecké činnosti, NIPOS agregovaná statistická ekonomická data; obě datové sady ale lze v určitém segmentu komparovat, vyhodnotit a dále využít.

Návštěvnost odborných webů souvisejících s výzkumem:

Česká divadelní encyklopedie (ČDE)	9 380 návštěv
Virtuální studovna (ViS)	45 661 návštěv
Divadelní architektura	21 738 návštěv

V porovnání s loňským rokem zaznamenaly ČDE i ViS nárůst návštěvnosti, který souvisí s rozvojem a kontinuálně doplňovanými informacemi. Kvalita a využitelnost obou databází je velmi pozitivně kvitována odbornou i laickou veřejností. Z obou stran docházejí podněty k úpravám a doplněním, případně upozornění na nepřesnosti ve ViS, které jsou kriticky vyhodnoceny a případně zapracovány.

Popularizace

Oblast popularizace je naplňována v souladu s informacemi uvedenými v Koncepci. V r. 2024 se jednalo konkrétně o tyto aktivity:

- Uspořádání 5. ročníku Letního teatrologického sympozia Mikulov.
- Příprava a realizace výstavy *Za humny árie: Scénografie oper Bedřicha Smetany* (kur. Markéta Mansfieldová), která byly prezentována na ambasádě ČR ve Washingtonu a dalších místech v ČR. Výstava byla realizována v rámci Roku české hudby.
- Popularizační přednášky:
  - o Miroslav Lukáš: *Divadelní události v pražských palácích ve druhé polovině 17. století*, Doprovodná přednáška k výstavě Baroko v Bavorsku a v Čechách, Národní muzeum, Praha, 24. 4. 2024;
  - o Miroslav Lukáš: *Betrug der Allamoda (Podvod Allamody) v Praze 1660*. O interdisciplinárním výzkumu jedné z nejvýznamnějších divadelní událostí druhé pol. 17. stol. na našem území, FF MU Brno, Katedra divadelních studií, 27. 11. 2024;
  - o Petra Ježková: *Ženy cestovatelky, ženy na cestách*, Konference o fenoménu ženského cestovatelství: Koncepce a organizace off programu: *Nikdy zpět! – čtení z cestopisu Julia Payera Expedice na severní pól* (Miloslav König) s přednáškou Zdenka Lyčky a úvodem Karolíny Stehlíkové – promo časopisu Divadelní revue 1/2024, Národní muzeum, 16. – 17. 10. 2024;
  - o Petra Ježková: *Pomník Karolině Světlé. Strategie kanonizace literátky na přelomu 19. a 20. století*, přednáška pro veřejnost v historické budově NM v rámci cyklu Matice české Umění 19. století a jeho publikum, Národní muzeum, 12. 11. 2024.
- Podpora aktivit Teatrologické společnosti, pořádání pravidelných přednášek a exkurzí: S počátkem akademického roku 2023/24 došlo k přesunu přednášek z Institutu umění – Divadelního ústavu do Ústřední knihovny MKP na Mariánském náměstí. Záměr využít veřejný prostor knihovny s cílem popularizovat obor ve veřejném prostoru a současně nabídnout odborníkům napříč obory a výzkumnými pracovišti "neutrální místo" k dialogu se setkal s dobrou odezvou. Během roku 2024 bylo v MKP uskutečněno 8 přednášek, 1 přednáška se uskutečnila v prostorách IDU v Nekázance, další dvě moderované diskuse ve spolupráci s časopisem Divadelní revue se uskutečnily v prostorách Slovenského institutu (Praha 1), se kterým IDU dlouhodobě spolupracuje s cílem navazovat a posilovat kontakty se slovenskou teatrologií. Teatrologická společnost pořádá vedle přednášek také exkurze a workshopy, na kterých jako odborní lektori participují také členové Kabinetu pro studium českého divadla IDU. Např. v říjnu 2024 se z podnětu společnosti Wikimedia ČR uskutečnil v Městské knihovně workshop zaměřený na psaní encyklopedických hesel, v jehož rámci byl prezentován projekt Česká divadelní encyklopedie.
- Z rozhovorů nahrávaných s podporou DKRVO metodou orální historie vznikl pro Divadelní noviny vzpomínkový seriál *Ten musel jít z kola ven* podle vzpomínek herce, režiséra a překladatele Jiřího Fišera (Fishera) a pro Divadelní revue 1/2024 rozhovor s teatroložkou a překladatelkou Jarmilou Veltruskou nazvaný *Mám pořád pocit viny, že lidé přeceňují, co dělám*.
- IDU se podílel na realizaci mezinárodní konference *Střed zájmu: Kultura v nejisté době* (Divadlo pod Palmovkou Praha, 7. 11. 2024).
- V březnu proběhla Noc divadel, kde má IDU možnost přestavit své aktivity, včetně těch výzkumných, širší veřejnosti.
- Byly natočeny čtyři díly podcastu *Suflér* (red. Jana Návratová, Veronika Černošous, Anna Štičková), které se rovněž dotýkají výzkumných aktivit z oblasti Kulturní politiky: č. 15 [Status](#)

umělce: Komentáře z jiné strany, č. 16 *Budoucnost (kreativního) vzdělávání: co může změnit revize RVP*, č. 17 *Slovenská kultura ve štrajku*, č. 18 *Kultura pod vodou*.

- IDU se několika akcemi a podporou mobility hudebních manažerů zapojil do oslav Roku české hudby.

b) Rozdíly oproti schválené koncepci VO na léta 2024–2028 v r. 2024 a jejich odůvodnění

V oblasti mezinárodní a národní spolupráce, popularizace a dalších specifických aktivit nebyly v r. 2024 oproti Koncepci žádné změny.

2. Užití institucionální podpory a zajištění dalších zdrojů na rozvoj VO v r. 2024

2.1 Přehled použití podpory v roce 2024

Použití institucionální podpory v roce 2024

Náklady a výdaje (v tis. Kč / rok)	2024 dle Rozhodnutí	2024–předpoklad
A. výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	0	0
B. neinvestiční (provozní) náklady celkem	2500	2500
- z toho: platy zaměstnanců	1447	1447
- z toho: OON	207	207
Celkem (A+B)	2500	2500
Přepočtený počet pracovních míst osob podílejících se na řešení cílů IP DKRVO	3,5	3,5

Rozpis rozpočtu na r. 2024 byl dodržen a nebyly realizovány žádné změny.

2.2 Zajištění dalších zdrojů pro výzkum

Tab. 2.4: Další zdroje pro výzkum VO – náklady na projekty VaV a další výzkumné aktivity VO s výjimkou IP DKRVO

Projekty VaV aj. VaV aktivity (v tis. Kč)		Specifikace	2024	2025	2026	2027	2028
A. Nehospodářské činnosti výzkumné organizace ve VaV							
Projekty v programech MK (NAKI II, NAKI III)	skutečnost	nerealizováno	0	0	0	0	0
	předpoklad	NAKI III (projektový záměr)	0	0	0	0	3 000
Projekty jiných poskytovatelů podporované ze SR VaVaI	skutečnost	GA22-26968S (GAČR)	860	0	0	0	0
	předpoklad	GAČR grant záměr od 2026			500	500	1 000
Veřejné zakázky ve VaV pro státní správu	skutečnost	nerealizováno	0	0	0	0	0
	předpoklad	nepředpokládáno	0	0	0	0	0
Projekty z ESIF (OP VVV, OP JAK apod.)	skutečnost	nerealizováno	0	0	0	0	0
	předpoklad	nepředpokládáno	0	0	0	0	0
Projekty mezinárodní spolupráce ve VaV	skutečnost	Kreativní Evropa: <u>607557-CREA-1-2019-1-EL-CULT-COOP2, 101099327, 101055965</u> Norway Grants: <u>Project no. 431204, BA -ATI-001/2022</u>	1 462	60	30	0	0
	předpoklad	Kreativní Evropa (projektový záměr PQ)	0	1 000	1 000	1 000	1 000
VaV aktivity podpořené z rozpočtu krajů, měst a obcí	skutečnost	DOT/62/05/009769/2022 - Magistrát hl. m. Prahy	0	0	0	0	0
	předpoklad	nepředpokládáno	0	0	0	0	0
Projekty kolaborativního výzkumu (výše neuvedené)	skutečnost	nerealizováno	0	0	0	0	0
	předpoklad	nepředpokládáno	0	0	0	0	0
Veřejné vzdělávání	skutečnost	nerealizováno	0	0	0	0	0
	předpoklad	nepředpokládáno	0	0	0	0	0
Veřejné šíření výsledků výzkumu	skutečnost	Provoz a plnění webových stránek a platforma Kreativní Česko; Pořádání konferencí a workshopů z oblasti kult. politiky a kult. manag.; Provoz, rozvoj a aktualizace webových aplikací a databází: ČDE, Virt. studovny, databáze div. architektury; Ediční a publikační činnost; Realizace výstupů výzkumu	3 022	3 050	3 100	3 100	3 100

		(mimo DKRVO); Vydávání odborného časopisu Divadelní revue; Akademie IDU						
	předpoklad	další navýšení nepředpokládáno	0	0	0	0	0	0
Další výše neuvedené nehospodářské aktivity VaV	skutečnost	Platy kmenových zaměstnanců IDU podílejících se na realizaci VaV	5 055	5 055	5 055	5 055	5 055	5 055
	předpoklad	další navýšení nepředpokládáno	0	0	0	0	0	0
Transfer znalostí	skutečnost	nerealizováno	0	0	0	0	0	0
	předpoklad	nepředpokládáno	0	0	0	0	0	0
B. Vedlejší hospodářské činnosti VO								
Smluvní výzkum	skutečnost	nerealizováno	0	0	0	0	0	0
	předpoklad	nepředpokládáno	0	0	0	0	0	0
Poskytování výzkumných služeb	skutečnost	nerealizováno	0	0	0	0	0	0
	předpoklad	nepředpokládáno	0	0	0	0	0	0
Pronájem výzkumného vybavení či laboratoří	skutečnost	nerealizováno	0	0	0	0	0	0
	předpoklad	nepředpokládáno	0	0	0	0	0	0
C. Hospodářské činnosti ve VaV, kde VO vystupuje jako podnik								
Projekty programů jiných poskytovatelů (např. OP PIK)	skutečnost	nerealizováno	0	0	0	0	0	0
	předpoklad	nepředpokládáno	0	0	0	0	0	0
Komerční aktivity na kapacitách VaV (např. malosériová výroba)	skutečnost	nerealizováno	0	0	0	0	0	0
	předpoklad	nepředpokládáno	0	0	0	0	0	0
Vzdělávání prováděné jako HČ	skutečnost	nerealizováno	0	0	0	0	0	0
	předpoklad	nepředpokládáno	0	0	0	0	0	0
CELKEM	skutečnost		10 399	8 165	8 185	8 155	8 155	8 155
	předpoklad		0	1 000	1 500	1 500	5 000	5 000
	CELKEM		10 099	9 165	9 685	9 655	13 155	13 155

Komentář k tab. 2.4.

Od r. 2025 roste objem předpokládaných prostředků oproti skutečnosti. Je to dáno podanými a zatím nevyhodnocenými grantovými projekty, respektive zatím nepodanými projektovými záměry ve fázi rozpracovanosti. Mírný pokles prostředků v r. 2025 je dán skutečností, že nebylo vypsáno druhé kolo soutěže na podporu v programu NAKI III, a také tím, že v tom roce skončí projekt GA ČR (GA22-26968S). V r. 2024 byly podány dva grantové projekty na GA ČR (*Český divadelník Václav Thám a zámecké divadlo ve slezské Pštíně (Pszczyně) v letech 1804–1806* a výzkumný projekt vytěžení archivu *Pražského Quadriennale*), bohužel ani jeden nebyl grantovou komisí podpořen. V r. 2024 také skončilo několik mezinárodních projektů s účastí IDU (viz níže) a další mezinárodní projekty zatím nejsou plně potvrzeny. IDU byl součástí mezinárodního konsorcia při přípravě a podání žádosti na pokračování úspěšného projektu *Canon of Technical Theatre History* (Erasmus+), projekt nebyl podpořen, ale bylo doporučeno jej podat znovu v doplněné podobě v r. 2025. Znovu bude podána přepracovaná grantová žádost o podporu projektu *Migrations* (Kreativní Evropa), zaměřeného na výzkum mobility umění v minulosti a přítomnosti.

Projekty uvedené tabulce II.4.

Projekty jiných poskytovatelů podporované ze SR VaVaI

GA22-26968S (GA ČR) – Spaßmacher: Laik a/nebo profesionál? (2022–2024)

GA ČR grant záměr od 2026 – záměr na grantový projekt na téma výzkumu populární dramatické tvorby v 19. století

Projekty mezinárodní spolupráce ve VaV (detailnější informace viz 2.5.1 Mezinárodní spolupráce ve výzkumu

Kreativní Evropa:

607557-CREA-1-2019-1-EL-CULT-COOP2 - HEMI - The Hub for the Exchange of Music Innovation (2020–2024)

101099327 - Active CITY(zens) (2023–2024)

101055965 - Deconfining

Norway Grants:

Project no. 431204, BA -ATI-001/2022 - Post Covid Adaptation Models in Culture

Veřejné šíření výsledků výzkumu

Položka zahrnuje náklady na provoz a rozšiřování webových stránek a aplikací, ediční a publikační činnost (přehled edic a vydaných publikací viz <https://www.idu.cz/cs/o-nas/divadelni-ustav/edicni-oddeleni>), pořádání konferencí a workshopů z oblasti kulturní politiky, realizace výstupů výzkumu mimo DKRVO (např. výstavy, podcasty atd.), viz také část 1.3 Aktivity organizace.

Z webových stránek a aplikací, které přímo prezentují výsledky výzkumu, jsou nejpodstatnější:

- Česká divadelní encyklopedie (ČDE), která prezentuje výsledky encyklopedické práce v oblasti teatrologie (od r. 2000 vyšlo šest knižních slovníků, od r. 2014 jsou všechna hesla publikována elektronicky), v současnosti obsahuje 3 305 hesel.
- Virtuální studovna (ViS), unikátní soubor databází, které tvoří jednotné přístupové místo ke všem elektronickým informačním zdrojům z oblasti divadla (databázovým údajům, digitalizátům). V souhrnu se jedná přibližně o 1 200 tis. vzájemně propojených záznamů. Obsah je částečně zpřístupněn formou Otevřených dat (segment inscenace v českých divadlech) a je průběžně propojován s Wikidaty.
- Databáze divadelní architektury theatre-architecture.eu – multijazyčná databáze vybudovaná v rámci mezinárodního projektu. Jedná se o databázi nejvíce využívanou zahraničními uživateli, obsah je plně propojen s Wikidaty.
- AS Journals a Kramerius – prostředí pro online publikaci elektronických časopisů (Divadelní revue), resp. zpřístupnění digitalizovaných periodik.

Další výše neuvedené nehospodářské aktivity VaV

Jedná se o platy zaměstnanců přímo se podílejících na výzkumu, které jsou hrazeny z běžného rozpočtu instituce. Jde o pracovníky oddělení Kabinet pro studium českého divadla, Ediční oddělení, vědeckého tajemníka a koordinátora el. výstupů a koordinátorku projektu Orální historie a divadelní dokumentace v celkovém přepočteném objemu 10,15 úvazku.

2.3 Využití IP DKRVO k rozvoji organizace

a) Plnění schválené koncepce VO na léta 2024–2028 v r. 2024

V souvislosti s částí 2.2.4. a 2.2.5. IDU sice neplánuje využití ID DKRVO na pokrytí investic do infrastruktury nebo provozních a režijních nákladů, nicméně byla připravena a podána grantová žádost do výzvy NPO, Iniciativy 4.5.3 NPO – Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek III, jejíž součástí je i plán na pořízení komplexního systému pro ukládání, zálohování a ochranu dat, který bude využíván pro uchovávání digitalizovaných a digitálních fondů a sbírek a také výzkumných dat.

b) Rozdíly oproti schválené koncepci VO na léta 2024–2028 v r. 2024 a jejich odůvodnění

Rozdíly oproti schválené koncepci představují změny v týmu způsobené jednak odchodem pracovnice na mateřskou dovolenou (Oblast 1) a jednak naplněním plánované kapacity na OON konkrétními odborníky v oblasti 2 (viz níže).

Pořízení dlouhodobého majetku:

č.	Věcná specifikace investice (dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku)	rok	výdaje celkem (tis Kč)	výdaje z IP DKRVO (tis. Kč)
	VO IDU nevyužívá investiční náklady z IP DKRVO	2024	0	0
	Celkem	2024	0	0

C. Složení týmu zajišťujícího oblast 1. Teatrologie				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek/hodin
Dle koncepce	1.	Mgr. Petra Honsová, Ph.D.	výzkumný pracovník pro podoblast 1.2	0,5
Dle koncepce	1.	Mgr. Klára Škrobánková, Ph.D.	výzkumný pracovník pro podoblast 1.3 (odchod na MD)	0,5
Změna 2024	1.	Mgr. Petra Honsová, Ph.D.	výzkumný pracovník pro podoblast 1.2 a 1.3	1
Dle koncepce	2.	jedna osoba	odborný redaktor, všechny podoblasti	0,5
Změna 2024	2.	Kristýna Klímová	odborný redaktor, všechny podoblasti (do 8/2024, rozvázání prac. poměru)	0,5
Změna 2024	2.	Berenika Zemanová	odborný redaktor, všechny podoblasti (9/2024-12/2024, krátkodobý záskok)	0,5

Změna na pozici odborné pracovnice pro podoblast 1.2 proběhla z důvodu odchodu pracovnice na mateřskou dovolenou, redaktorka pro všechny podoblasti rozvázala prac. poměr a byla dočasně nahrazena kmenovou pracovnicí IDU. Od 1/2025 bude pozice odborného redaktora obsazena novou osobou (B. Zemanová odchází na MD).

C. Složení týmu zajišťujícího oblast 2. Kulturní politika				
	č.	<i>jméno, příjmení, tituly</i>	<i>pracovní náplň při řešení oblasti</i>	<i>úvazek/hodin</i>
Dle koncepce	1.		beze změn	
Změna 2024	1.			

C. Složení týmu zajišťujícího plnění celé koncepce VO				
Dle koncepce	1.		12 pracovníků	2700 hod. (průměrně 540 hod. ročně)
Změna 2024	1	Petr Nouzovský	Zpracování dotazníků pro umělce	30 hod.
Změna 2024	1	Ingeborg Radok Žádná	Zpracování aktuálního stavu podpory wellbeing vysoké umělecké školy	30 hod.
Změna 2024	1.	Pešl Šilerová, Lucie	Průzkum dotazníkových šetření, zpracování pro VŠ, rešerše literatury	90 hod.
Změna 2024	1.	Dohnalová, Lenka	Dotazníkové šetření a koncipování dotazníků konzervatoře, VŠ, rešerše literatury	90 hod.
Změna 2024	1.	Javůrková, Soňa	Zpracování a šíření dotazníků- konzervatoře	40 hod.
Změna 2024	1.	Machová, Daniela	Výzkumná pracovnice pro oblast 2. - tanec	10
Změna 2024	1.	Návratová, Jana	Výzkumná pracovnice a koordinátorka pro oblast 2. - tanec	162
Změna 2024	1.	Vašek, Roman	Výzkumný pracovník a editor pro oblast 2. - tanec	162

Experti pro oblast 2 Kulturní politika jsou najímáni podle aktuální potřeb a stavu výzkumu. Kromě pracovníků v úvazku a na dohody OON se podílejí dílčími činnostmi další experti na autorské smlouvy nebo OSVČ.

3. Plnění cílů koncepce v roce 2024 a dosažené výsledky

3.1 Shrnutí plnění cílů v roce 2024

a) Plnění schválené koncepce VO na léta 2024–2028 v r. 2024

Obě výzkumné oblasti byly v r. 2024 naplňovány podle plánu a v plánovaných proporcích.

Z níže uvedených konkrétních výsledků je zřejmé, že v oblasti 1. Teatrologie je svědomitě naplňován dlouhodobý lexikografický projekt Česká divadelní encyklopedie (ČDE) včetně přidružených publikačních výsledků a přípravy na dosažení výsledků aplikovaných. Podařilo se zajistit kvalitní odbornou redakci časopisu Divadelní revue, o čemž svědčí její nový obsah, podoba i zajištění open access přístupu. Tým oblasti Teatrologie se více soustředil na mezinárodní spolupráci a zpřístupňování výsledků výzkumu ve

světových jazycích (němčina, angličtina), rovněž časopis Divadelní revue publikuje některé texty v angličtině. Členění oblasti na tři podoblasti se jeví jako praktické a umožňuje sevřenější spolupráci jednotlivých týmů i vyhledávání zahraničních kontaktů, aniž by to narušovalo jejich vzájemnou propustnost. V podoblasti 1.3 Německojazyčné divadlo na území českých zemí byl testován nový metodologický přístup, který zahrnuje kromě biografických hesel i hesla institucí, konkrétně dosud zcela nezpracovaných městských divadel v německojazyčných a smíšených oblastech českých zemí. Tento přístup zatím nepřinesl konkrétní výsledky (rozpracována jsou hesla o divadlech v Litoměřicích, Českém Krumlově a Liberci), vzhledem k rozsáhlosti zdrojů v archivech, metodologicky náročnému uchopení daného tématu a vzhledem ke skutečnosti, že jedna členka týmu je na mateřské dovolené a další ji zahájí v příštím roce, počítáme s těmito výsledky až v další letech. Práce na biografických heslech probíhá podle plánu.

Výzkum v oblasti 2 Kulturní politika se věnoval vytyčeným tématům zdraví a prevence, přičemž navazuje na předchozí výzkum aktuální situace v oblasti hudby a tance (uplatnění umělců, stav vzdělávání, druhá kariéra tanečníků, průzkum publika apod.) a uplatňuje je při zpracování nových témat – fyzického a duševního zdraví, sociálních a pracovních podmínek tanečníků a hudebníků.

b) Rozdíly oproti schválené koncepci VO na léta 2024–2028 v r. 2024 a jejich odůvodnění

Charakteristiky a zaměření jednotlivých oblastí výzkumu zůstávají beze změn.

3.2. Plnění dílčích cílů podle jednotlivých oblastí

a) Plnění schválené koncepce VO na léta 2024–2028 v r. 2024

V oblasti 1. Teatrologie probíhal kontinuální výzkum s hlavním výsledkem – Českou divadelní encyklopedií online, který za předchozí období získal ze strany RMKPV nejvyšší hodnocení (viz část 1.). Bylo zpracováno 50 nových hesel (detaily viz níže), byly uplatněny 4 články Jsc, 3 kapitoly v knize C, jeden článek ve sborníku D a bylo zpracováno 16 rozhovorů metodou orální historie. Byly zahájeny práce na aplikovaných výsledcích plánovaných na další období.

V oblasti 2 Kulturní politika byl připraven jeden publikační výsledek nad původní plán (celkem dva odborné články J, uplatnění v r. 2025, viz níže) a byly zahájeny práce na aplikovaných výsledcích plánovaných na další období.

b) Rozdíly oproti schválené koncepci VO na léta 2024–2028 v r. 2024 a jejich odůvodnění

V oblasti 1. Teatrologie byl jeden plánovaný článek nahrazen jiným na podobné téma, jeden plánovaný článek byl přijat redakcí, ale bude vydán až v r. 2025. Kromě toho byly uplatněny tři výsledky nad původní plán a jeden bez podpory DKRVO. Jedna původně plánovaná kapitola v knize byla z rozhodnutí editorů vydána formou článku v recenzovaném časopise (Ježková: V interusu pomníku).

V oblasti 2. Kulturní politika byl na r. 2024 jako výstup plánován jeden odborný článek věnovaný problematice zdraví v tanečním umění, které úzce souvisí s lékařskou subspecializací taneční medicíny. Vzhledem k tomu, že v českém prostředí jde o téma nové, věnovala autorka Sara Puchowská po poradě s editory a koordinátory výzkumu (J. Návrátová a R. Vašek) jeden odborný článek kontextuálnímu uvedení do problematiky a druhý konkrétnímu mapování situace umělectva v oblasti tance, nového cirkusu a fyzického divadla v ČR. Vzhledem k redakčním termínům časopisu Živá hudba, který je v našem

odborném prostředí nejvhodnější publikační platformou pro dané téma a vychází jednou do roka, vyjdou články až v r. 2025 v čísle 16.

3.3 Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků koncepce v r. 2024

a) Plnění schválené koncepce VO na léta 2024–2028 v r. 2024

Oblast 1. Teatrologie

Podoblast 1.1 Divadlo první poloviny 20. století

Výzkum byl realizován podle plánu, uplatněny byly dva články v recenzovaném časopise (z toho jeden nad plán), jedna kapitola v knize a 27 hesel v České divadelní encyklopedii (oproti deseti plánovaným). Pokračoval výzkum české divadelní teorie a kritiky zaměřený hlavně na osobnost Josefa Trägera (článek byl přijat redakcí), uplatněny byly dva články Jsc. Původní plán uplatnit 1 x Jsc, 1 x C a 10 nových hesel byl významně překročen.

Uplatněné výsledky:

Jsc – Petra Ježková: Duchem ve staré vlasti. Z listů přistěhovalce do Ameriky na přelomu 19. a 20. století. Divadelní revue 35, 2024, č. 1, s. 123–141.

Jsc – Petra Ježková: V interese pomníku. Strategie kanonizace literátky na přelomu století. Bohemica litteraria 27, 2024, č. 2, s. 11–20. (plánováno na r. 2026)

C – Petra Ježková: Poturčenec horší Turka. Dramatický naturalismus na oblasti. Naturalismus v české kultuře, ISBN 978-80-88278-05-4, s. 227–237.

Nová hesla v České divadelní encyklopedii (celkem 27): Balcarová, Nina; Blatný, Lev; Bolek, Emil; Brožová, Růžena; Čermák, Otto; Famíra, Emanuel; Fischer, Otokar; Fischerová, Irma Jarmila; Fraenkl, Pavel; Hašler, Karel; Hrska, Alexyandr Vladimír; Charvátová, Julie; Klika, František; Klimeš, Antonín; Korbelář, Otomar; Matysová, Milada; Mrkvička, Otokar; Mukařovský, Jan; Nasková, Růžena; Novotná, Anděla; Průcha, Jaroslav; Spurný, Václav; Svoboda, František Xaver (+ Svobodová, Růžena); Theer, Otokar; Vaňátko, Václav; Wachsman, Alois; Záhorský, Bohuš.

Podoblast 1.2 Divadlo druhé poloviny 20. století

Výzkum byl realizován podle plánu, uplatněny byly dva články v odborném recenzovaném časopise a jeden příspěvek ve sborníku, 13 hesel v ČDE a 16 rozhovorů metodou orální historie. Scénografii druhé poloviny 20. století byla věnována část druhého čísla odborného recenzovaného časopisu Divadelní revue, na kterém se editorsky podílela Věra Velemanová, výzkumná pracovnice IDU a garantka výzkumu 2. poloviny 20. století pro Českou divadelní encyklopedii. Probíhaly rovněž rešerše pro realizaci aplikovaného výsledku plánovaného na r. 2027 a byly natáčeny rozhovory metodou orální historie, které nacházejí stále širší využití jako doplněk základního výzkumu a jako nástroj propagace výzkumu v oblasti teatrologie. Původní plán uplatnit 1 x Jsc, 7 nových hesel pro ČDE a 14 rozhovorů metodou orální historie byl významně překročen.

Uplatněné výsledky:

Jsc – Věra Velemanová: Poslední společný opus Evalda Schorma a Jana Duška. Akční scénografie na rozcestí. Divadelní revue 35, 2024, č. 2, s. 9–24.

Jsc – Tomáš Kubart: Teatrologické studie Vratislava Effenbergera ze sedmdesátých let a otázka jejich zadavatele. Divadelní revue 35, 2024, č. 2, s. 25–44. (Nahrazuje původně plánovaný výsledek na obdobné téma dějin percepce divadla.)

D – Věra Velemanová: Marek Čepin a jeho návraty k avantgardě. Divadlo pre 21. storočie (ed. Elena Knopová). Centrum vied o umení Slovenskej akadémie vied, Ústav divadelnej a filmovej vedy; Akadémia umení v Banskej Bystrici, Fakulta dramatických umení, Banská Bystrica 2023, s. 22–34.

Nová hesla v České divadelní encyklopedii (celkem 13): Šafránková, Libuše; Vančura, Jan; Hejnová, Šárka; Žídek, Ivo; Greifová, Irena; Zmrzlý, Karel; Smoček, Ladislav; Kalfus, Pavel; Dušek, Jan; Divišková, Nina; Martinec, Václav; Hess, Michal; Tománek, Alois.

Rozhovory natočené metodou orální historie:

- Karel Basák (*1951), choreograf, šermíř, pedagog
- Michal Čunderle (*1971), teatrolog, pedagog, spisovatel
- Jiří Fiala (*1951), loutkoherc, herec, autor, režisér, principál
- Irena Fuchsová (*1950), suflérka, spisovatelka, publicistka
- Alena Hoblová (*1940), scénická a kostýmní výtvarnice, malířka
- Irena Hýsková (*1954), herečka, režisérka, dramaturgyně, principálka
- Markéta Jahodová (*1951), režisérka, autorka, herečka
- Jana Knitlová (*1942), dramatička, dramaturgyně, režisérka, herečka, zpěvačka, publicistka
- Milan Kopečný (*1944), herec
- Michal Lázněvský (*1947), dramatik, dramaturg, publicista, překladatel, pedagog
- Ivan Liška (*1950), tanečník, choreograf, ředitel, pedagog
- Lenka Loubalová (*1948), herečka, zpěvačka, publicistka
- Luděk Richter (*1949), režisér, scénický výtvarník, dramaturg, dramatik, kritik, autor
- Jiří Schmiedt (*1948), herec, režisér
- Michael Tarant (*1953), režisér, herec, autor
- Blanka Žižka (*1954), herečka, ředitelka, dramatička

Podoblast 1.3 Německojazyčné divadlo na území českých zemí

Výzkum byl realizován podle plánu, uplatněny byly dvě kapitoly v knize, a 10 hesel v České divadelní encyklopedii. V průběhu roku byla testována změna metodiky, kdy byl vedle pokračujícího zpracovávání biografických hesel zahájen výzkum institucí – německojazyčných městských divadel. Tento výzkum je časově i obsahově náročnější a první výsledky budou k dispozici až v dalších letech (viz 3. Shrnutí). Byly zahájeny práce na přípravě plánovaných aplikovaných výsledků, proběhla analýza struktury dat pro databázi kočovných společností. Původní plán uplatnit 1 x Jsc a 1 x C a 8 hesel v ČDE byl překročen (1 x C navíc) s tím, že článek v časopise je přijat redakcí a bude publikován v příštím roce.

Uplatněné výsledky:

C – Berenika Zemanová: An Aristocrat against the Tide of Time: Ilka Lobkowitz. Nobility in the Pre-Modern and Modern Period (eds. Michaela Žáková, Jakub Pátek, Jan Županič), ISBN 978-3-205-21962-0, Böhlau, Vídeň 2024, s. 159–171.

C – Miroslav Lukáš: Theaterdirektorinnen in Mähren und Schlesien im 19. Jahrhundert. Es geht mir immer darum, Informationen zugänglich zu machen Wege zu einer neuen Theatergeschichte (eds. Frank-Rüdiger Berger, Stephan Dörschel), Sonderband der Gesellschaft für Theatergeschichte e. V., Berlin 2024, s. 373–391.

Nová hesla v České divadelní encyklopedii (celkem 10): Pistor-Wintersteiner, Elisabeth; Seydelmann, Karl; Schröder, Sophie; Wilhelmi, Friedrich; Renner Holbein, Maria; Pistor, Karl; Ziegler, Johann; Jermann, Eduard; Pettera, Günther; von Gyra, Franz

Oblast 2. Kulturní politika

Výzkum byl realizován podle plánu, probíhal průzkum zdravotních rizik, prevence a rehabilitace v profesionálním tanci, byly mapovány domácí a zahraniční zdroje a organizace k teorii a praxi wellbeingu v oblasti hudby, je prováděno online testovací dotazníkové šetření u studentů konzervatoří a uměleckých vysokých škol (aktuálně ca 380 respondentů). Místo jednoho plánovaného článku Jsc byly připraveny autorkou Sarou Puchowskou články dva, které budou z důvodu publikačního harmonogramu recenzovaného časopisu *Živá hudba*, (nakladatelství HAMU) uplatněny v příštím roce. Jedná se o studie *Zdraví v oblasti profesionálního tance – trendy a perspektivy aneb souhrn poznatků k taneční medicíně* a *Zdraví v oblasti profesionálního tance v ČR – aktuální data v souvislostech*.

b) Rozdíly oproti schválené koncepci VO na léta 2024–2028 v r. 2024 a jejich odůvodnění

V oblasti 1. Teatrologie byl jeden plánovaný článek Jsc nahrazen jiným na obdobné téma (viz Příloha 1, ř. 2), jeden plánovaný článek Jsc byl přijat redakcí a vyjde v příštím roce a jeden článek Jsc plánovaný na rok 2026 byl vydán již letos. Nad plán byly uplatněny 3 výsledky s podporou DKRVO (po jednom Jsc, C a D). kromě toho jsou uplatněny tři výsledky bez podpory DKRVO (po jednom D, B a M)

V oblasti 2. Kulturní politika bylo uplatnění jednoho článku přesunuto z důvodů redakčního harmonogramu na příští rok.

Zpracoval: Ondřej Svoboda a kol., vedoucí Divadelního ústavu, tel. 732 517 368,
ondrej.svoboda@idu.cz

Schválila: Pavla Petrová, ředitelka IDU, 224 809 154, pavla.petrova@idu.cz

Datum: 6. 1. 2025